

Analys om ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning

**Situationen på arbetsmarknaden för
personer med funktionsnedsättning 2023**

Analys om ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning 2023

Producent SCB, Statistiska centralbyrån
Avdelningen för social statistik och analys
171 54 Solna
010 479 40 00

Förfrågningar Susanne Zander
010-479 41 19
susanne.zander@scb.se

Maria Larsson
010-479 42 39
maria.larsson@scb.se

Du får kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet.
Vi vill dock att du uppger källa på följande sätt:
Källa: SCB, Analys om ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning 2023

Non-employed people with disability 2023

Producer Statistics Sweden, Social Statistics and Analysis
SE-171 54 Solna, Sweden
+46 10 479 40 00

Enquiries Susanne Zander
010-479 41 19
susanne.zander@scb.se

You may copy and otherwise reproduce the contents in this publication.
However, remember to state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, Non-employed people with disability 2023

URN:NBN:SE:SCB-2024-AM80BR2401_.pdf

Denna publikation finns enbart i elektronisk form på www.scb.se
This publication is only available in electronic form on www.scb.se

Förord

I denna rapport använder vi undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023* för att göra en fördjupad beskrivning av gruppen ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning. Det gör vi genom att använda oss av frågor som ställs i arbetskraftsundersökningarna (AKU), vilket är möjligt då undersökningen görs i direkt anslutning till AKU. Frågorna vi använder handlar om personen har arbetat någon gång tidigare och om personens hälsa.

Undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning genomförs årligen. I rapporten som publicerades i april 2024 konstaterade SCB att för ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga såg behovet av stöd och anpassning annorlunda ut, jämfört med sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning. I denna rapport försöker vi bidra till ytterligare kunskap om situationen för ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning.

Maria Larsson och Susanne Zander, utredare på Avdelningen för social statistik och analys har tillsammans med Alexander Astlind, metodstatistiker medverkat till rapporten.

SCB i januari 2025

Katarina Wizell
Enhetschef

Oskar Nilsson
Sektionschef

Sammanfattning

Undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023* visar att en majoritet av sysselsatta personer med funktionsnedsättning som innebär en nedsatt arbetsförmåga har behov av stöd och anpassning på sin arbetsplats. Undersökningen visar också att ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning i högre utsträckning har en nedsatt arbetsförmåga. Två tredjedelar av ej sysselsatta personerna med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga tror att de skulle vara hjälpta av en eller flera stöd- eller anpassningsåtgärder för att kunna utföra ett arbete. Det är främst unga ej sysselsatta som tror att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick stöd och anpassning.

I denna analys försöker vi utöka kunskapen om situationen på arbetsmarknaden för ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning. Vi undersöker hur gruppen ser ut avseende olika bakgrundsfaktorer och hur tidigare arbetslivserfarenhet och självskattad hälsa ser ut. Slutligen ställer vi tidigare arbetslivserfarenhet och hälsa i relation till behov av stöd och anpassning.

Resultatet från denna fördjupade analys visar att

- Åldersfördelning och utbildningsnivå skiljer sig mellan sysselsatta och ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning.
- Bland ej sysselsatta är det en högre andel äldre kvinnor och en högre andel unga män, det är också en högre andel som har förgymnasial utbildning som högsta avslutade utbildning.
- En majoritet av ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning har tidigare arbetslivserfarenhet.
- Av de ej sysselsatta med tidigare arbetslivserfarenhet är det en lägre andel som tror att de skulle vara hjälpta av en stöd- eller anpassningsåtgärd jämfört med de som inte har arbetat tidigare.
- Ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning tycker i högre utsträckning att deras hälsa är ganska eller mycket dålig jämfört med hur sysselsatta bedömer sin hälsa.
- De som bedömer sin hälsa som dålig tror i lägre grad att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick stöd eller anpassningsåtgärder.
- Ej sysselsatta unga har i större utsträckning nedsatt arbetsförmåga, och i mindre utsträckning arbetslivserfarenhet än ej sysselsatta äldre. De har dock inte sämre hälsa än sysselsatta unga med en funktionsnedsättning.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	4
Inledning	7
Om undersökningens genomförande	8
Att mäta funktionsnedsättning	8
Populationsavgränsningar	8
Disposition	9
Bakgrund	11
Personer med funktionsnedsättning	11
Nedsatt arbetsförmåga	11
Mycket nedsatt arbetsförmåga	12
Andelen med mycket nedsatt arbetsförmåga bland ej sysselsatta är högre	13
Behov av stöd och anpassning hos sysselsatta och ej sysselsatt personer med funktionsnedsättning	15
Resultat	18
Annan köns- och åldersfördelning i gruppen ej sysselsatta	18
Majoriteten av ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning har arbetat tidigare	20
Lägre andel ej sysselsatta med tidigare arbetslivserfarenhet tror sig vara hjälpta av stöd och anpassning	22
Ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning har sämre hälsa ..	23
Ej sysselsatta med dålig hälsa har behov av stödinsatser i lägre grad	26
Slutsatser	29
Kort om statistiken	31

Statistikens ändamål och innehåll.....	31
Frågor och variabler	31
Statistikens framställning.....	32
Fråga om hälsa (GALI1).....	32
Bilaga 1 Tabeller	34
Bilaga 2	42
Definition av arbetskraftsstatus	42
Non-employed people with disability 2023	44
Summary	44

Inledning

Detta är en analys som baseras på SCB:s rapport och urvalsundersökning *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023*¹ som genomförs i anslutning till SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU). Underlag för analysen har också varit två frågor som ställs i AKU.

I undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning* (SAPF) kan urvalet redovisas utifrån om personen är sysselsatt eller ej sysselsatt. I undersökningen 2023 ställdes frågor om behov av stöd eller anpassningsåtgärder till personer som hade en funktionsnedsättning som medförde en nedsatt arbetsförmåga. Det visade sig att bland ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga såg behovet av stöd och anpassning annorlunda ut jämfört med bland sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga.

I denna rapport analyseras gruppen ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med stöd i två frågor som ställs i arbetskraftsundersökningen om tidigare arbetslivserfarenhet och hälsa.

Då funktionsnedsättning kan förvärfvas med ålder är det vanligen en högre andel äldre än yngre som har en funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga. Ej sysselsatta äldre bör rimligen i högre utsträckning ha arbetat någon gång tidigare då de har haft längre tid att göra så, ibland innan de förvärvade en funktionsnedsättning. Unga är tillträdande på arbetsmarknaden och därmed förväntas en lägre andel ha arbetslivserfarenhet. Unga som har en funktionsnedsättning och ingen tidigare arbetslivserfarenhet kan förväntas ha större utmaningar att etablera sig i arbetslivet.

En funktionsnedsättning kan vara relaterad till personens hälsa, men det är inte en självklarhet att en person med funktionsnedsättning också har hälsoproblem. Såväl ohälsa som funktionsnedsättning kan medföra att arbetsförmågan är nedsatt eller att man tycker sig vara i behov av stöd eller anpassning för att kunna genomföra ett arbete. En lägre andel unga och en högre andel äldre i befolkningen kan förväntas bedöma sin hälsa som ganska eller mycket dålig. I analysen undersöker vi om detta mönster finns bland ej sysselsatta personer med

¹ SCB (2024). *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023*.

funktionsnedsättning och om det kan belysa ej sysselsatta ungas behov av stöd.

Om undersökningens genomförande

Undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning* genomförs i samband med AKU genom telefonintervjuer. I AKU ställs en fråga om urvalspersonen har en funktionsnedsättning. Om urvalspersonen svarar ja ställs en fråga om funktionsnedsättningen medför nedsatt arbetsförmåga samt några frågor inom ett av två roterande fördjupningsområden. 2023 års fördjupning undersöker behov av stöd och anpassning för att kunna utföra ett arbete.

Att mäta funktionsnedsättning

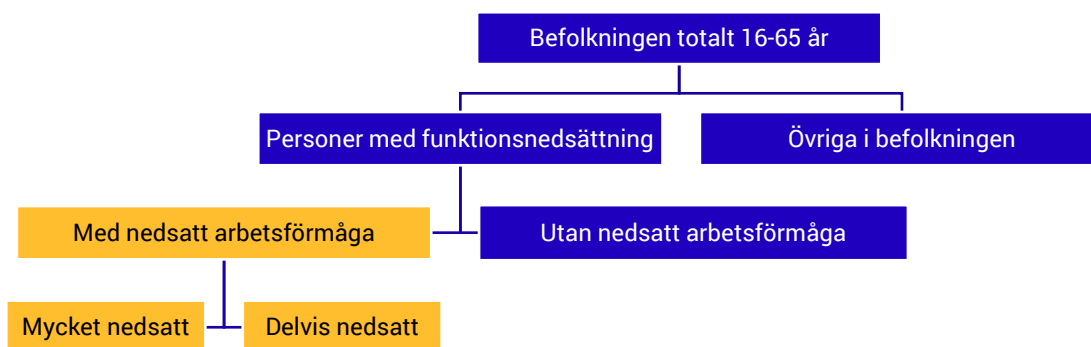
Målpopulationen i undersökningen, personer med funktionsnedsättning, särskiljs från övriga befolkningen med en intervjufråga och det är intervjupersonen själv som avgör om hen tillhör gruppen personer med funktionsnedsättning eller inte, så kallad självskattning. Frågan i undersökningen 2023 är

Har du någon funktionsnedsättning? Det kan till exempel vara en fysisk, psykisk, kognitiv, intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning.

Svarsalternativ: *ja, nej och vet ej.*

Om urvalspersonerna svarar ja ställs en fråga om de bedömer att funktionsnedsättningen gör att deras arbetsförmåga är nedsatt. Svarsalternativen är ja mycket, ja delvis och nej inte alls samt vet ej.

Relationen mellan befolkningen totalt, personer med funktionsnedsättning och övriga befolkningen visas i schemat nedan.

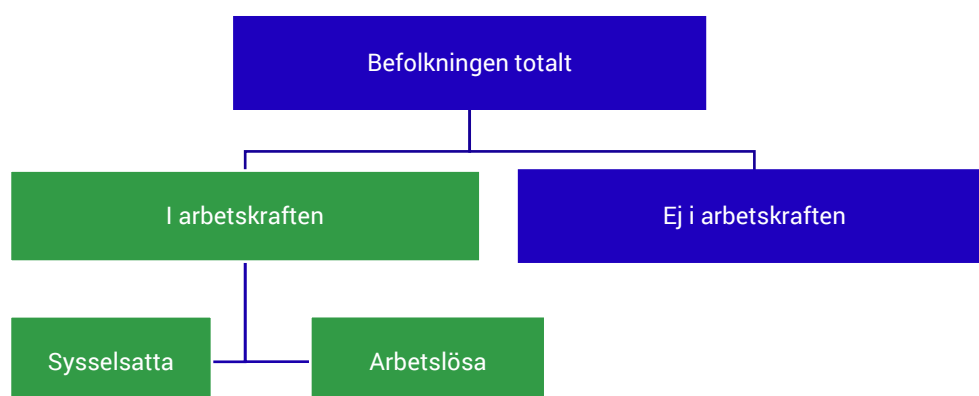

Populationsavgränsningar

Undersökningen omfattar personer i åldern 16 till 65 år, som är folkbokförda i Sverige.

I rapporten *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023* redovisas undersökningens resultat för personer med funktionsnedsättning. I denna rapport undersöks gruppen ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning i jämförelse med sysselsatta personer med funktionsnedsättning.

Schemat nedan beskriver arbetsmarknadens indelning enligt AKU (för mer information se Bilaga 2). Ej sysselsatta omfattar arbetslösa som tillhör arbetskraften och personer ej i arbetskraften vilket bland annat inbegriper latent arbetssökande, sjuka, studerande och pensionärer.

Arbetskraften utgörs av personer som antingen är sysselsatta eller arbetslösa enligt nedanstående definitioner.²

Ej sysselsatta omfattar dels arbetslösa som tillhör arbetskraften dels personer ej i arbetskraften.

Ej i arbetskraften omfattar bland annat personer som är studerande, pensionärer³, hemarbetande eller långvarigt sjuka. En delgrupp av ej i arbetskraften är latent arbetssökande. Det är personer som velat och kunnat ta arbete under referensveckan men inte sökt något arbete.

Disposition

I rapporten beskriver vi kort sysselsatta och ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning. Sedan gör vi en analys av ej sysselsattas tidigare arbetslivserfarenhet. Utifrån om de har arbetslivserfarenhet eller ej undersöker vi därefter de behov av stöd som de bedömer skulle göra det

² I arbetskraften inkluderas enbart personer boende i privata hushåll eftersom undersökningen bygger på AKU:s målpopulation som från och med EU:s nya ramlags införande 2021 (förordning 2019/1700) endast omfattar boende i privata hushåll. Personer som bor på så kallade institutionsboenden, som exempelvis gruppboenden för funktionsnedsatta, ingår inte i arbetskraften.

³ Då populationen i undersökningen är 16 till 65 år är antalet pensionärer mycket litet.

möjligt för dem att genomföra ett arbete, detta jämförs med sysselsatta personers behov av stöd.

I analysen undersöker vi också vad ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning tycker om sin hälsa och om det är en aspekt som spelar roll för om de tror att ett stöd eller en anpassningsåtgärd skulle hjälpa dem att utföra ett arbete.

Rapporten avslutas med slutsatser och förslag om fortsatt analysarbete.

Kort om statistiken beskriver undersökningens genomförande och kvalitet. I SCB:s statistikdatabas SSD, som nås via www.scb.se/am0503, finns andra resultat från undersökningen att tillgå. Kompletterande tabeller finns i rapportens tabellbilaga.

I rapporten finns tabeller och diagram med andelar eller antal. Där förekommer begrepp, förkortningar eller annat som förklaras nedan.

Förklaring av tecken och begrepp som används i rapportens tabeller och diagram

Tecken/ begrepp	Förklaring
Felmarginal ($\pm$)	För samtliga skattningar i tabellerna redovisas osäkerhetsintervall. Enligt statistisk teori ligger de sanna värdena 19 av 20 gånger inom intervallen i skattningen plus minus felmarginalen (osäkerhetsintervallet).
Sign	I tabellkolumnen "Sign" markeras statistiskt signifikanta skillnader mellan resultaten för kvinnor och män med en stjärna * för respektive rad. I de fall cellen är tom är skillnaden mellan könen inte signifikant.
Felmarginal i diagram (felstaplar)	I diagram redovisas felmarginalerna i form av felstaplar som visar felmarginalernas storlek.
...	I tabeller ersätts värden som är alltför osäkra för att anges med tre prickar.

Bakgrund

För att beskriva gruppen personer med funktionsnedsättning och särskilt gruppen med nedsatt arbetsförmåga samt denna grupps behov av stöd och anpassning återger vi här delar av de resultat som finns publicerade i *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023*.

Personer med funktionsnedsättning

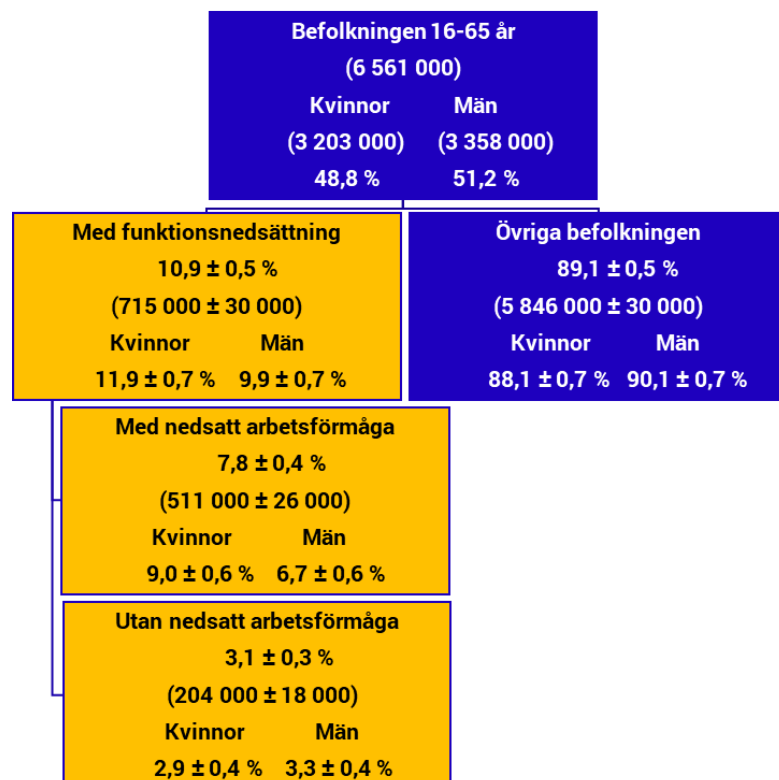
I befolkningen i åldern 16–65 år är andelen som har en funktionsnedsättning knappt 11 procent, vilket motsvarar 715 000 personer (se diagram 1).

Nedsatt arbetsförmåga

Andelen av befolkningen 16–65 år som har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga är knappt 8 procent (Diagram 1).

Det är ingen skillnad mellan kvinnor och män i åldersgrupperna 16–29 år eller 30–49 år men i åldersgruppen 50–64 år har en högre andel kvinnor i befolkningen nedsatt arbetsförmåga jämfört med andel män i befolkningen som har nedsatt arbetsförmåga (Tabell 1, Bilaga 1).

Diagram 1. Befolkningen 16–65 år med funktionsnedsättning samt övriga befolkningen. År 2023. Procent och antal.

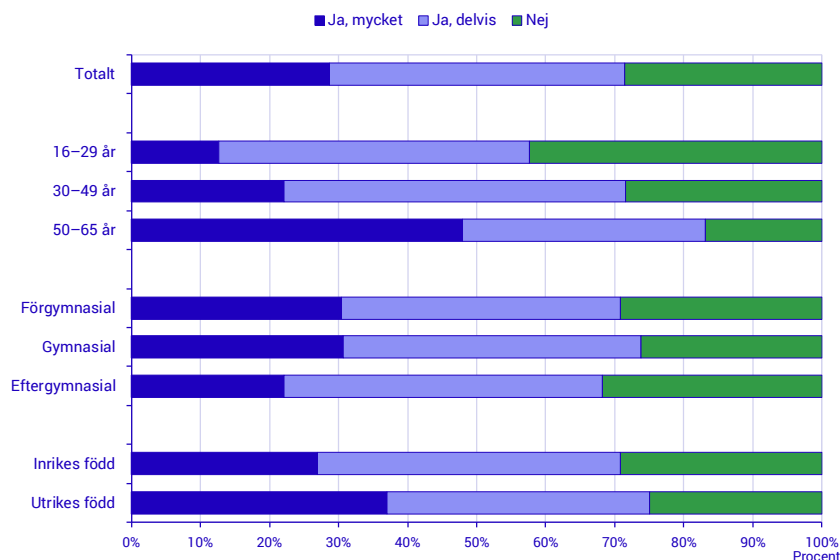

I denna rapport är gruppen personer med funktionsnedsättning personer som svarat "ja" på frågan "Har du någon funktionsnedsättning?"

Personer med nedsatt arbetsförmåga är de som har en funktionsnedsättning och som svarat "ja, mycket" eller "ja, delvis" på frågan "Bedömer du att din funktionsnedsättning gör att din arbetsförmåga är nedsatt?"

Av personer som har en funktionsnedsättning är det 72 procent som har en funktionsnedsättning som medför att deras arbetsförmåga är nedsatt (Diagram 2).

Diagram 2. Andel personer med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Ålder, utbildning och födelseland. År 2023. Procent.

Andelen kvinnor som har en funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga är 75 procent, vilket är högre än bland män där andelen är 67 procent (Tabell 3 och Tabell 4, Bilaga 1).

Det är en högre andel personer med förgymnasial eller gymnasial utbildning som har nedsatt arbetsförmåga, jämfört med personer som har en eftergymnasial utbildning (Tabell 1, Bilaga 1). En högre andel kvinnor med gymnasial och eftergymnasial utbildning har en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga än män med motsvarande utbildningsnivå (Tabell 3 och Tabell 4, Bilaga 1).

Andelen personer som har en funktionsnedsättning såväl som andelen med en nedsatt arbetsförmåga är högre bland inrikes födda än bland utrikes födda (Tabell 1, Bilaga 1).

Mycket nedsatt arbetsförmåga

Bland de 715 000 personer i befolkningen i åldern 16–65 år som har en funktionsnedsättning är det 511 000 personer, alltså drygt 70 procent, som har en nedsatt arbetsförmåga (Diagram 1). Av dem är det 205 000 personer, som bedömer att deras arbetsförmåga är mycket nedsatt och 306 000 som bedömer att arbetsförmågan är delvis nedsatt (Tabell 5, Bilaga 1).

Andelen som har en funktionsnedsättning som har en mycket nedsatt arbetsförmåga är högst i åldersgruppen 50–65 år. Av dem har nästan varannan person, 48 procent, en funktionsnedsättning som medför mycket nedsatt arbetsförmåga. Motsvarande andelar för

åldersgrupperna 30–49 år och 16–29 år är lägre, 22 respektive 13 procent.

Personer med funktionsnedsättning som har förgymnasial eller gymnasial utbildning har i högre grad en mycket nedsatt arbetsförmåga än personer med funktionsnedsättning som har en eftergymnasial utbildning. Bland utrikes födda med en funktionsnedsättning är andelen som har en mycket nedsatt arbetsförmåga högre än bland inrikes födda, 37 procent jämfört med 27 procent (Diagram 2).

Andelen med mycket nedsatt arbetsförmåga bland ej sysselsatta är högre

Andelen sysselsatta⁴ i befolkningen 16–65 år var 78 procent 2023, vilket motsvarar drygt 5 miljoner personer. Av dessa har ungefär 373 000 personer en funktionsnedsättning.

Andelen personer med funktionsnedsättning i den sysselsatta befolkningen är betydligt lägre än i den ej sysselsatta befolkningen, 7 procent jämfört med knappt 24 procent. Även andelen med nedsatt arbetsförmåga är betydligt lägre i den sysselsatta befolkningen jämfört med den ej sysselsatta befolkningen, drygt 4 procent jämfört med knappt 20 procent.

Bland personer med funktionsnedsättning som ej är sysselsatta har 83 procent en nedsatt arbetsförmåga varav 48 procent bedömer att deras arbetsförmåga är mycket nedsatt och 34 procent bedömer att deras arbetsförmåga är delvis nedsatt (Tabell 1).

Andelen med nedsatt arbetsförmåga och i synnerhet med mycket nedsatt arbetsförmåga är högre bland ej sysselsatta kvinnor med funktionsnedsättning än bland män (Tabell 1).

⁴ Observera att uppgifterna som redovisas här avseende sysselsättningen i befolkningen totalt kan skilja sig från den officiella statistiken. Detta beror på att urvalet till den här undersökningen avgränsas till åldersgruppen 16 – 65 år och att skattningsförfarandet skiljer sig från det i Arbetskraftsundersökningarna.

Tabell 1. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Ja, mycket	55,6	±	5,2	39,7	±	5,7	*	48,2	±	3,8
Ja, delvis	31,3	±	4,9	37,8	±	5,5		34,3	±	3,6
Nej [#]	13,0	±	3,4	22,5	±	4,6	*	17,4	±	2,8
Totalt	100			100				100		

[#] Kategorin "nej" innehåller svarsalternativen "nej, inte alls" och "vet ej".

Bland sysselsatta personer med funktionsnedsättning har en lägre andel, drygt 61 procent, en funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Av dessa 61 procent bedömer knappt 11 procentenheter att deras arbetsförmåga är mycket nedsatt, och drygt 50 procentenheter bedömer att deras arbetsförmåga är delvis nedsatt. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män (Tabell 2).

Tabell 2. Andel sysselsatta personer med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Ja, mycket	12,0	±	3,0	9,4	±	2,9		10,8	±	2,1
Ja, delvis	52,4	±	4,5	48,5	±	4,8		50,6	±	3,3
Nej [#]	35,6	±	4,3	42,0	±	4,7		38,6	±	3,2
Totalt	100			100				100		

[#] Kategorin "nej" innehåller svarsalternativen "nej, inte alls" och "vet ej".

Det är alltså en högre andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning som har såväl en nedsatt arbetsförmåga som en mycket nedsatt arbetsförmåga.

Andelen sysselsatta personer med funktionsnedsättning är 52 procent, att jämföra med 81 procent i övriga befolkningen. Bland personer med funktionsnedsättning som innebär en nedsatt arbetsförmåga är andelen sysselsatta 45 procent.

Bland kvinnor med funktionsnedsättning utan nedsatt arbetsförmåga är andelen sysselsatta 80 procent, vilket är i nivå med andel sysselsatta kvinnor i övriga befolkningen. För män med funktionsnedsättning utan nedsatt arbetsförmåga är andelen sysselsatta 71 procent, vilket är lägre jämfört med män i övriga befolkningen där andelen sysselsatta är 83 procent.

Behov av stöd och anpassning hos sysselsatta och ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning

I undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023* får personer med funktionsnedsättning som har en nedsatt arbetsförmåga en fråga om de har behov av stöd och anpassning för att kunna utföra ett arbete. Frågan ställs inte till personer som har svarat nej på frågan om nedsatt arbetsförmåga.

Till ej sysselsatta personer med en funktionsnedsättning som har en nedsatt arbetsförmåga ställs frågan: Tror du att det skulle hjälpa dig att utföra ett arbete, om du kunde få något av följande? (Svarsalternativen är Ja, Nej, Vet ej).

- Anpassad arbetstid
- Anpassat arbetstempo
- Anpassade arbetsuppgifter
- Personligt anpassade hjälpmedel
- Särskild lokalanpassning
- Särskilt utsedd person som stödjer dig på arbetsplatsen
- Något annat

Till sysselsatta personer ställs frågan: Medför din funktionsnedsättning att du har behov av något av följande för att kunna utföra ditt arbete? (Svarsalternativen är Ja, Nej, Vet ej).

- Anpassad arbetstid
- Anpassat arbetstempo
- Anpassade arbetsuppgifter
- Personligt anpassade hjälpmedel
- Särskild lokalanpassning
- Särskilt utsedd person som stöd på arbetsplatsen
- Behov av något annat för att kunna utföra ditt arbete på din nuvarande arbetsplats.

Svaren redovisas för dem som uppger att de har behov av minst ett stöd, samt vilket/vilka stöd de har behov av.

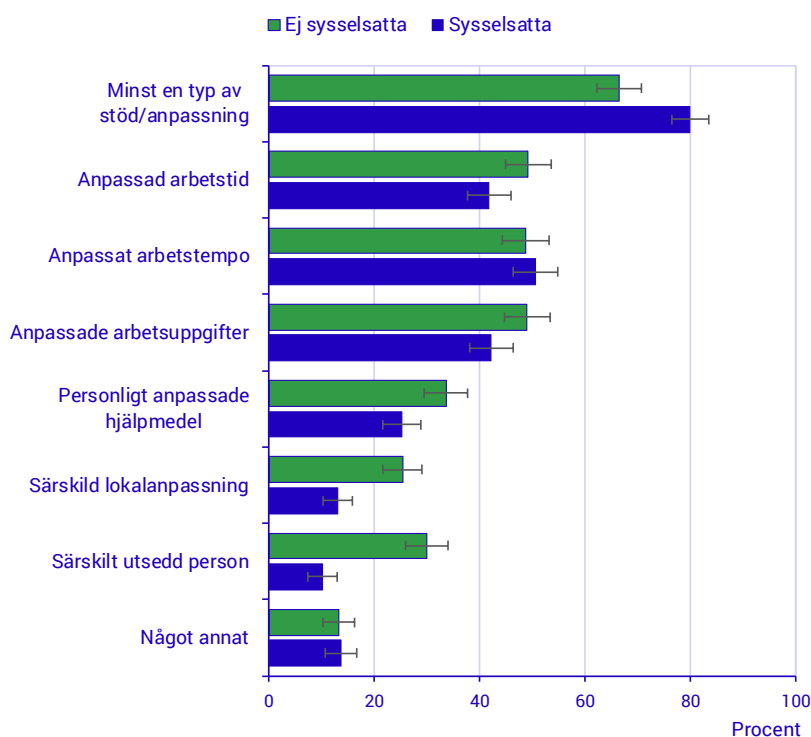
Undersökningen visade att bland ej sysselsatta personer tror 66 procent att de skulle få hjälp att utföra ett arbete om de fick minst en stöd- eller anpassningsåtgärd (Diagram 3). Det finns en skillnad i hur kvinnor och män svarar. En högre andel män än kvinnor tror de skulle vara hjälpta av minst en stöd- och anpassningsåtgärd, 73 procent jämfört med 61 procent. Det är också en högre andel ej sysselsatta unga som tror de skulle få hjälp av minst en stöd- och anpassningsåtgärd, 92 procent jämfört med övriga åldersgruppers 79 och 43 procent.

Sysselsatta och ej sysselsatta uppger i högst grad behov av anpassning av arbetstid, arbetsuppgifter och arbetstempo. Ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga tror att de skulle

vara hjälpta av personligt anpassade hjälpmedel och särskild lokalanpassning i större utsträckning än sysselsatta personer. Ej sysselsatta tror även att de skulle vara hjälpta av en särskild utsedd person som stöd på arbetsplatsen i högre grad än sysselsatta personer. (Diagram 3).

Bland sysselsatta personer med funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga är det nära 80 procent som har behov av minst en typ av stöd- och anpassningsåtgärd för att kunna utföra sitt arbete. Det finns inga signifikanta skillnader mellan kvinnor och män när det gäller behov av stöd och anpassning bland sysselsatta.

Diagram 3. Andel sysselsatta och ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har behov av respektive stöd- och anpassningsåtgärd. År 2023. Procent.

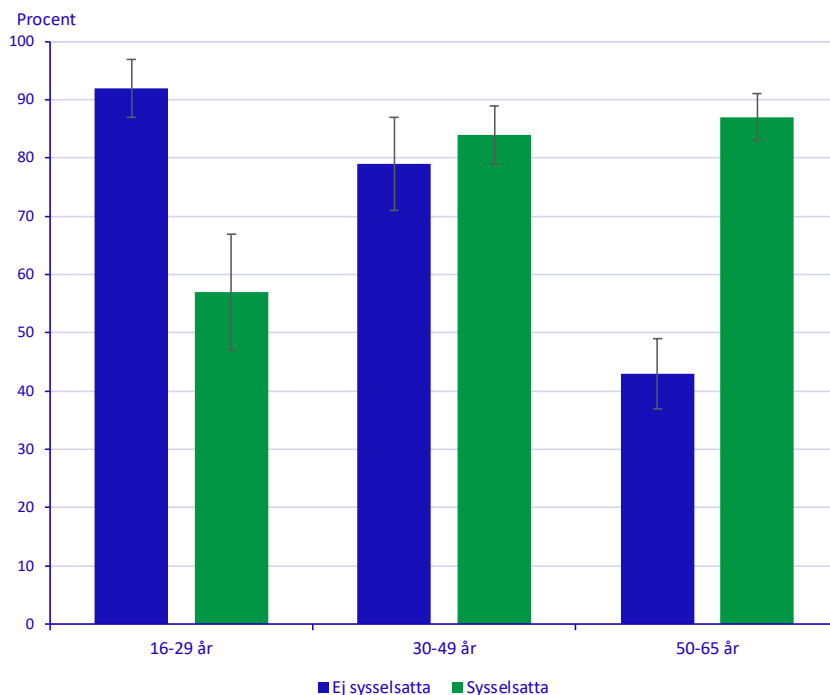
Däremot finns skillnader mellan olika åldersgrupper. Äldre sysselsatta har i högre grad behov av stöd- och anpassningsåtgärder än yngre sysselsatta. Andelen som bedömer att de har behov av stöd- och anpassningsåtgärder är högst i åldrarna 50–65 år och 30–49 år, och lägst i åldersgruppen 16–29 år (Diagram 4).

Det finns inga skillnader i behov av stöd mellan sysselsatta kvinnor och män. Däremot har en högre andel ej sysselsatta män än kvinnor behov av minst en stöd- och anpassningsåtgärd för att utföra ett arbete, 73 procent jämfört med 61 procent.

Bland sysselsatta med en funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga har äldre i högre grad än yngre behov av minst en stöd-

och anpassningsåtgärd (87 procent jämfört med 57 procent). Bland ej sysselsatta personer är det i stället de yngre som i högre grad har behov av minst ett stöd, knappt 92 procent jämfört med 43 procent i åldersgruppen 50–64 år (Diagram 4).

Diagram 4. Andel sysselsatta och ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har behov av minst en stöd- och anpassningsåtgärd efter ålder. År 2023. Procent.

Ej sysselsatta yngre mellan 16 och 29 år efterfrågar nästan alla stöd i större utsträckning än sysselsatta unga.

Ej sysselsatta äldre mellan 50 och 65 år efterfrågar alla stöd i mindre grad än ej sysselsatta yngre, och i mindre grad än sysselsatta äldre. De stöd som ej sysselsatta äldre efterfrågar i störst utsträckning är anpassade arbetsuppgifter, anpassat arbetstempo och anpassad arbetstid (Tabell 13 och Tabell 14, Bilaga 1).

Resultat

Annans köns- och åldersfördelning i gruppen ej sysselsatta

Det finns betydande skillnader i hur de båda grupperna, ej sysselsatta och sysselsatta ser ut (Tabell 3 och 4). Det är främst en stor skillnad vad gäller kön när vi också ser till ålder och utbildning. Bland ej sysselsatta är det en hög andel äldre kvinnor, 47 procent och unga män 46 procent. Det är också en hög andel med kort utbildning, då 46 procent av männen och 31 procent av kvinnorna har en förgymnasial utbildning. Utbildningsnivån är dock högre bland sysselsatta och ej sysselsatta kvinnor än män.

Tabell 3. Ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning redovisat för kvinnor och män, ålder, utbildningsnivå och födelse land. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	53,5	±	3,8	46,5	±	3,8		100	±	0
Ålder										
16–29 år	29,2	±	4,6	45,5	±	5,5	*	36,8	±	3,5
30–49 år	23,8	±	4,6	23,9	±	4,9		23,8	±	3,3
50–65 år	47,0	±	5,2	30,6	±	5,2	*	39,4	±	3,7
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	30,7	±	5,2	45,7	±	5,7	*	37,7	±	3,9
Gymnasial	45,9	±	5,3	38,9	±	5,5		42,6	±	3,8
Eftergymnasial	22,5	±	4,1	13,5	±	3,4	*	18,3	±	2,7
Födelse land										
Inrikes född	79,1	±	4,8	82,7	±	4,6		80,8	±	3,3
Utrikes född	20,9	±	4,8	17,3	±	4,6		19,2	±	3,3

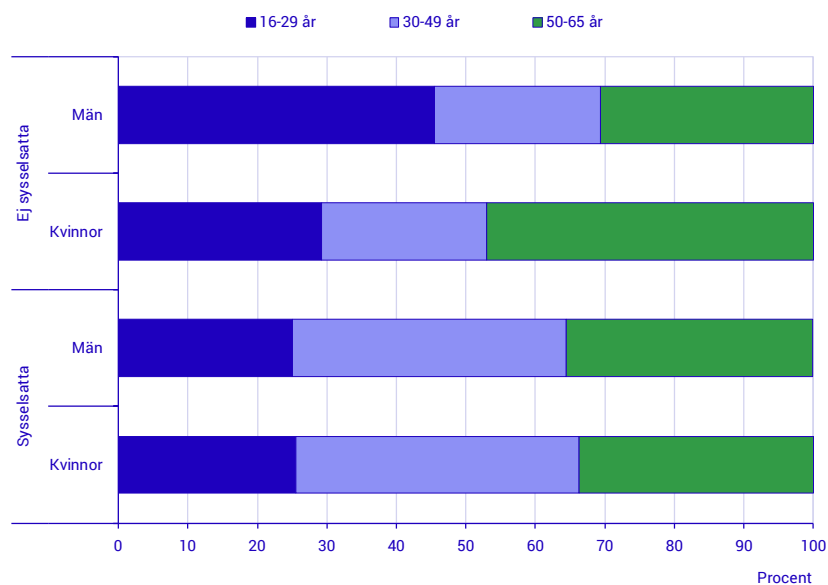
Tabell 4. Sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning redovisat för kvinnor och män, ålder, utbildningsnivå och födelseland. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	53,2	±	3,2	46,8	±	3,2		100	±	0
Ålder										
16–29 år	25,6	±	4,1	25,1	±	4,1		25,4	±	2,9
30–49 år	40,7	±	4,3	39,3	±	4,6		40,1	±	3,1
50–65 år	33,7	±	4,1	35,5	±	4,4		34,5	±	3
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	15,2	±	3,9	22,6	±	4,7		18,6	±	3
Gymnasial	45,2	±	4,5	52,6	±	4,8	*	48,6	±	3,2
Eftergymnasial	39,7	±	4,2	24,9	±	3,7	*	32,7	±	2,8
Födelseland										
Inrikes född	83,7	±	3,6	83	±	4		83,4	±	2,7
Utrikes född	16,3	±	3,6	17	±	4		16,6	±	2,7

Fördelningen i åldersgrupper skiljer sig inte åt bland sysselsatta. Utbildningsnivån är högre bland kvinnor än bland män, men andelen med kort utbildning är betydligt lägre bland sysselsatta, 23 procent bland män och 15 procent bland kvinnor.

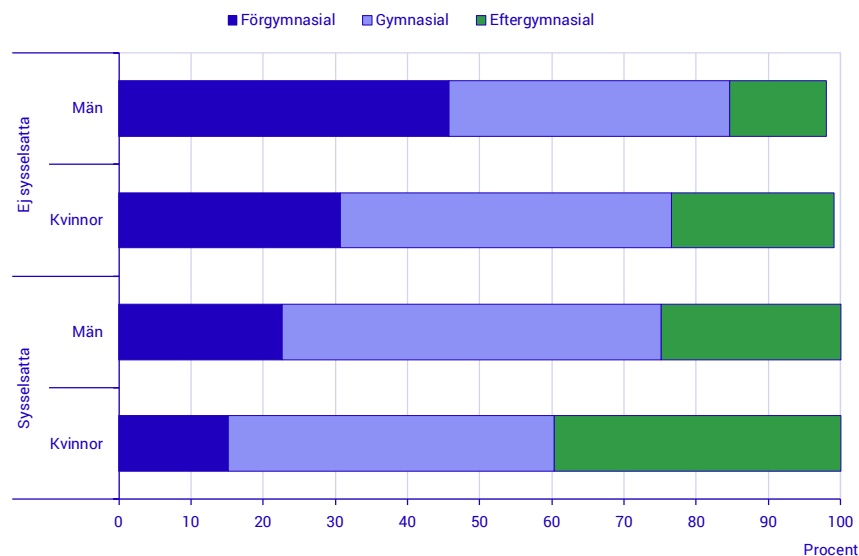
De största grupperna antalsmässigt i gruppen ej sysselsatta utgörs av äldre kvinnor (86 000) och unga män (72 000) (Bilaga 1, Tabell 6).

Diagram 5. Åldersfördelning bland ej sysselsatta jämfört med sysselsatta. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

I gruppen ej sysselsatta ingår studerande. Andelen unga män är hög bland ej sysselsatta och kan studera. Yngre män är även en grupp som generellt har kortare utbildning än kvinnor varför skillnaden i utbildningsnivå mellan ej sysselsatta och sysselsatta delvis kan bero på dessa två faktorer.

Diagram 6. Utbildningsnivå bland ej sysselsatta jämfört med sysselsatta. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

Majoriteten av ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning har arbetat tidigare

I AKU får ej sysselsatta svara på frågan om de har arbetat någon gång tidigare. I detta avsnitt redovisas ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning utifrån om de har tidigare anknytning till arbetsmarknaden.

Det är 77 procent av kvinnorna och knappt 60 procent av männen som har arbetat någon gång tidigare. Det skulle kunna förklaras av tidigare nämnda skillnader i åldersfördelningen bland kvinnor och män, men en högre andel kvinnor har arbetat någon gång tidigare i såväl den yngsta som den äldsta åldersgruppen.

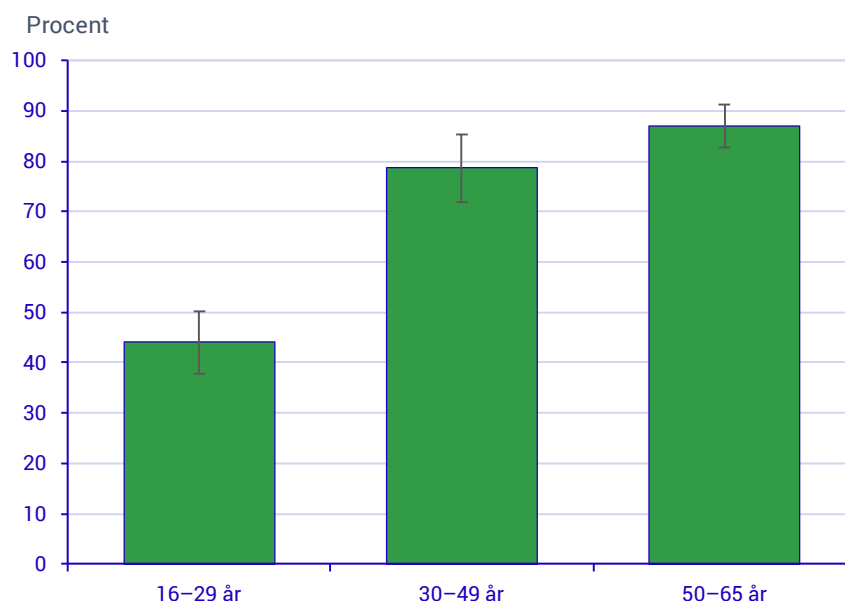
Fråga i AKU: Har du arbetat någon gång tidigare?
Svarsalternativen är Ja och Nej.

Tabell 5. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning som svarar ja på frågan om de har arbetat någon gång tidigare, efter ålder, utbildning och födelseland. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	77,3	±	4,4	59,8	±	5,7	*	69,2	±	3,6
Ålder		±			±				±	
16–29 år	51,2	±	9,8	38,8	±	8		44,0	±	6,3
30–49 år	77,6	±	9,3	79,9	±	9,5		78,7	±	6,7
50–65 år	93,4	±	3,6	75,6	±	9,4	*	87,0	±	4,3
Utbildningsnivå		±			±				±	
Förgymnasial	67,1	±	9,5	45,8	±	9,1	*	55,1	±	6,8
Gymnasial	82,5	±	6,1	73,5	±	7,9		78,7	±	4,9
Eftergymnasial	83,9	±	7,1	71,8	±	11,8		79,7	±	6,2
Födelseland		±			±				±	
Inrikes född	77,7	±	4,8	59,0	±	6,2	*	68,8	±	3,9
Utrikes född	75,8	±	11,2	63,9	±	14,3		70,8	±	8,9

En betydligt lägre andel unga personer med en funktionsnedsättning har arbetat tidigare jämfört med äldre personer med en funktionsnedsättning (Diagram 7). Av de äldsta, som är 50 till 65 år, har en något högre andel kvinnor än män arbetat någon gång tidigare, 93 respektive 88 procent. Det är en lägre andel personer med funktionsnedsättning med en förgymnasial utbildning som har arbetat någon gång tidigare jämfört med personer med en gymnasial eller en eftergymnasial utbildning. Det finns ingen signifikant skillnad mellan inrikes och utrikes födda.

Diagram 7. Andel ej sysselsatta personer med en funktionsnedsättning som har arbetat någon gång tidigare, redovisat för ålder. År 2023. Procent.

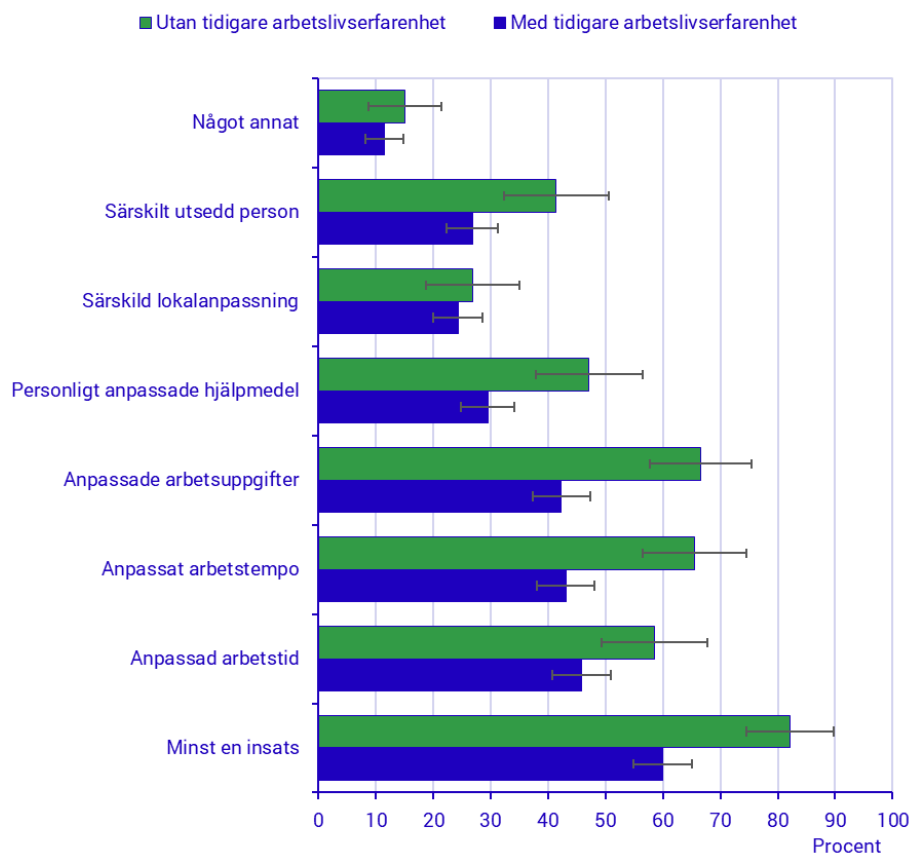
Lägre andel ej sysselsatta med tidigare arbetslivserfarenhet tror sig vara hjälpta av stöd och anpassning

Undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden 2023* visar att det finns avsevärda skillnader i vilka stöd ej sysselsatta och sysselsatta efterfrågar, och hur det skiljer sig mellan åldersgrupper. En högre andel ej sysselsatta yngre efterfrågar stöd jämfört med äldre. I gruppen sysselsatta är mönstret det motsatta.

Här undersöker vi om tidigare arbetslivserfarenhet eller ej har samband med efterfrågat stöd. En hypotes är att tidigare erfarenhet av arbetslivet har betydelse för om och vilket stöd som efterfrågas.

Det är 60 procent av ej sysselsatta med en tidigare erfarenhet av något arbete som tror att de skulle vara hjälpta av minst ett stöd eller anpassning. Bland dem som inte har tidigare erfarenhet tror en högre andel, 82 procent, att de skulle vara hjälpta.

Diagram 8. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga med eller utan tidigare arbetslivserfarenhet som tror att minst en insats skulle hjälpa dem att utföra ett arbete, samt respektive insats. År 2023. Procent.

Personer som inte har tidigare arbetslivserfarenhet efterfrågar stöden anpassat arbetstempo, anpassade arbetsuppgifter, personligt anpassade hjälpmedel och att ha en särskild utsedd person i högre utsträckning jämfört med personer som har tidigare arbetslivserfarenhet.

Ej sysselsatta personer som har tidigare arbetslivserfarenhet tror alltså i lägre grad att det skulle hjälpa dem att utföra ett arbete om de fick ett stöd eller en anpassningsåtgärd. Ej sysselsatta unga uppger i högre grad att de tror att de skulle kunna arbeta om de fick ett stöd eller en anpassningsåtgärd, de har också i lägre grad tidigare arbetslivserfarenhet. Det är även relevant att komma ihåg att fem av tio ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning också har en mycket nedsatt arbetsförmåga jämfört med en av tio bland sysselsatta personer.

Ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning har sämre hälsa

En funktionsnedsättning kan ibland vara relaterad till personens hälsa, men det är inte en självklarhet att en person med funktionsnedsättning också har hälsoproblem. Såväl ohälsa som funktionsnedsättning kan

dock medföra att arbetsförmågan är nedsatt eller att man tycker sig vara i behov av stöd eller anpassning för att kunna utföra ett arbete.

Fråga i AKU: Hur tycker du att din hälsa är i allmänhet? Är den...

Mycket bra, Bra, Någorlunda, Dålig eller Mycket dålig, Vet ej/vill ej svara.

I AKU finns en fråga om hur personens hälsa är i allmänhet, där svarsalternativen är från mycket bra till mycket dålig. Frågan ställs jämna år, varför vi har fått använda svaren från Arbetskraftsundersökningarna 2022 och 2024. Mer om det finns att läsa i avsnittet *Statistikens framställning*. Andelstalen i tabeller och diagram avser dem som har svarat på hälsofrågan.

I tabell 6 nedan redovisas andelarna av dem som svarat bra och mycket bra (bra hälsa) eller dålig och mycket dålig (dålig hälsa) på frågan om hur deras hälsa är i allmänhet. Gruppen som svarar att hälsan är någorlunda redovisas enbart i diagram 9 och i bilaga 1 tabellerna 16 och 17. Bland ej sysselsatta är det en lägre andel som svarar bra och mycket bra 37 procent, medan 55 procent av de sysselsatta svarar att hälsan är bra eller mycket bra. Av ej sysselsatta svarar 31 procent att hälsan är dålig eller mycket dålig, jämfört med 13 procent av de sysselsatta.

Tabell 6. Hur hälsan är i allmänhet bland ej sysselsatta och sysselsatta personer med funktionsnedsättning, efter ålder, utbildning och födelseland. Kvinnor och män. Svarsalternativet någorlunda redovisas ej. År 2023*. Procent.

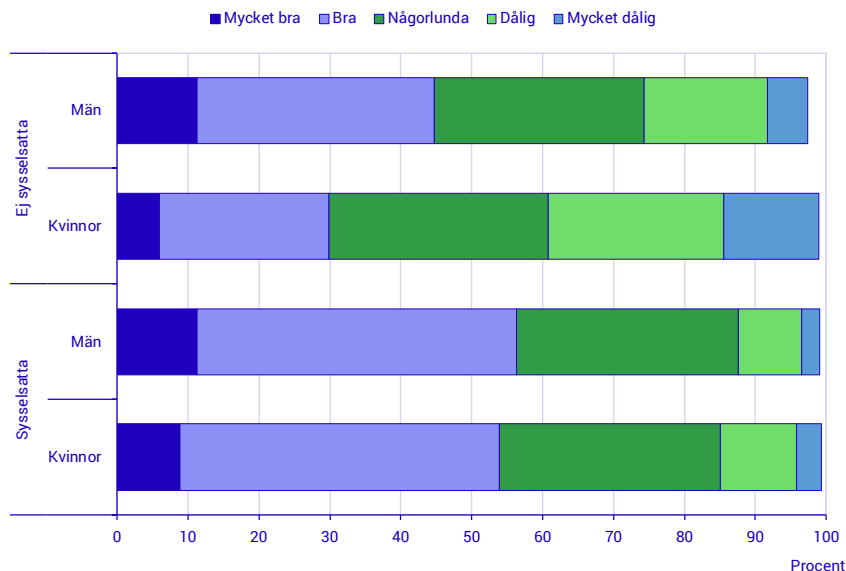
	Ej sysselsatta						Sysselsatta					
	Bra hälsa			Dålig hälsa			Bra hälsa			Dålig hälsa		
Totalt	36,9	±	4,1	31,1	±	4,1	55,0	±	3,5	13	±	2,5
Kvinnor	29,9	±	5,5	38,3	±	5,9	53,9	±	4,8	14,3	±	3,6
Män	44,8	±	6,3	23	±	5,4	56,3	±	5,1	11,5	±	3,5
Ålder												
16–29 år	59,9	±	7,0	9,2	±	4,3	70,7	±	7,0	6,1	±	3,8
30–49 år	31,3	±	8,4	33,3	±	8,5	56,8	±	5,4	14	±	4,2
50–65 år	18,9	±	5,5	50,1	±	7,2	42,3	±	5,6	16,4	±	4,4
Utbildningsnivå												
Förgymnasial	47,6	±	7,7	21,5	±	6,8	50,7	±	10,3	15,1	±	7,7
Gymnasial	27,5	±	5,8	36,8	±	6,5	53,1	±	5,1	14	±	3,6
Eftergymnasial	37,2	±	8,2	35,9	±	8,2	60,0	±	5,0	10,3	±	3,2
Födelseland												
Inrikes född	37,8	±	4,6	29,6	±	4,4	57,4	±	3,7	12,5	±	2,6
Utrikes född	33,1	±	10,2	37,7	±	11,0	42,9	±	9,5	15,4	±	7,2

Kommentar: *Frågan om hälsa kommer från undersökningsåren 2022 och 2024. Läs mer i Statistikens framställning. I tabell 12 och 13 i bilaga 1 redovisas svarsalternativet Vet ej.

Det finns inga signifikanta skillnader i hälsa mellan kvinnor och män som är sysselsatta, men det finns en skillnad mellan ej sysselsatta män och ej sysselsatta kvinnor, se diagram 9. Andelen med en dålig hälsa

bland ej sysselsatta kvinnor är 38 procent jämfört med 23 procent bland ej sysselsatta män.

Diagram 9. Hur hälsan är i allmänhet bland ej sysselsatta och sysselsatta personer med funktionsnedsättning. Kvinnor och män. År 2023*. Procent.

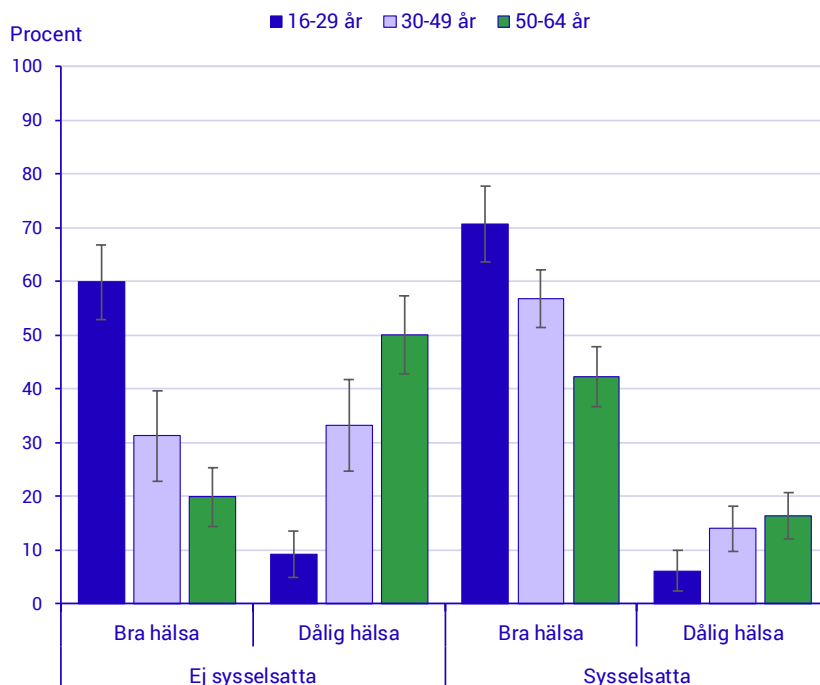

Kommentar: *Frågan om hälsa kommer från undersökningsåren 2022 och 2024. Läs mer i Statistikens framställning. Svartalternativet Vet ej/Vill ej svara redovisas ej.

När vi ser till utbildningsnivå återfinns högst andel som svarar att de mår dåligt eller mycket dåligt i gruppen ej sysselsatta personer med en gymnasial utbildning. Andelen är 37 procent (Tabell 6).

I den övriga befolkningen, dvs. som inte svarat ja på frågan om de har en funktionsnedsättning, är andelen som bedömer sin hälsa som bra 85 procent och andelen som bedömer den som dåligt 2 procent, och 13 procent svarade någorlunda. Andel unga i den övriga befolkningen som bedömer att deras hälsa är bra är 88 procent. Bland personer i den övriga befolkningen i åldern 30–49 år är det 86 procent som anger att hälsan är bra, och i åldern 50–65 år är det 82 procent som svarar att deras hälsa är bra (Bilaga 1, Tabell 15).

Diagram 10. Hur hälsan är i allmänhet bland ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning, och sysselsatta personer med funktionsnedsättning, redovisat för ålder. Svarsalternativet någorlunda redovisas ej. År 2023*. Procent.

Kommentar: *Frågan om hälsa kommer från undersökningsåren 2022 och 2024. Läs mer i Statistikens framställning.

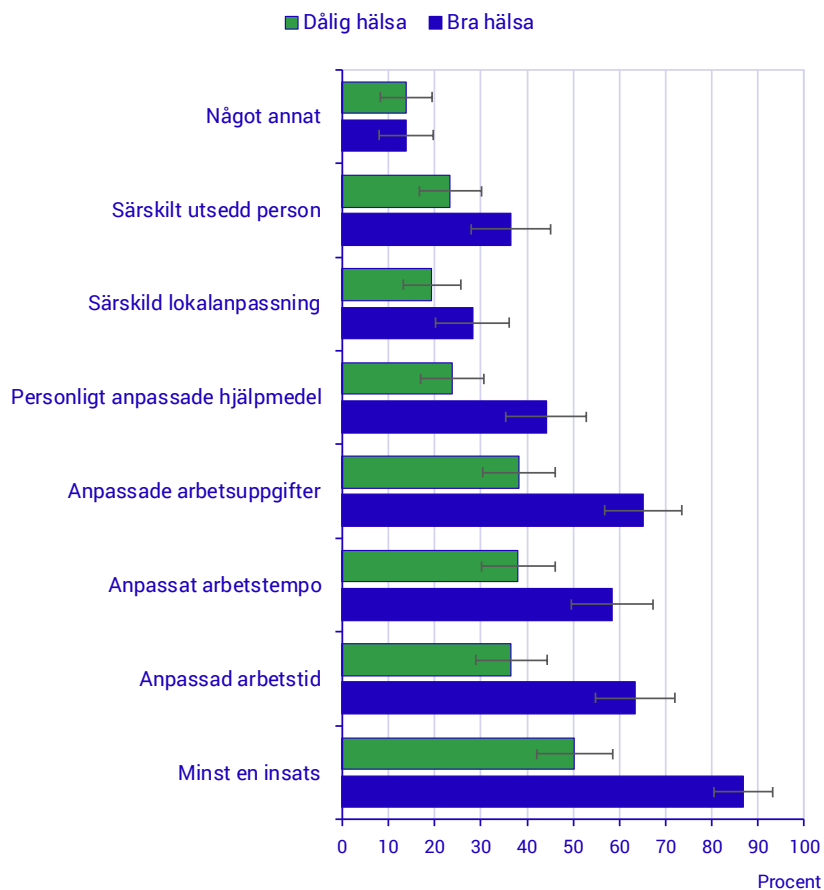
Det är väsentliga skillnader i hälsa mellan yngre och äldre ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning och sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning. Skillnaderna mellan sysselsatta och ej sysselsatta unga är inte signifikant. Andelen med bra hälsa bland ej sysselsatta unga är 60 procent.

Bland sysselsatta som har en funktionsnedsättning i åldern 30–49 år bedömer 57 procent sin hälsa som bra, medan 31 procent av ej sysselsatta gör det. Bland sysselsatta personer i åldern 50–65 år är det 42 procent som svarar att deras hälsa är bra, och bland ej sysselsatta är det 19 procent (Diagram 10).

Ej sysselsatta med dålig hälsa har behov av stödinsatser i lägre grad

Nedan undersöker vi i vilken mån personer (ej sysselsatta med en funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga) med bra eller dålig hälsa tror att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick minst en stöd- eller anpassningsåtgärd. I tabell 7 och diagram 11 redovisas andelen som efterfrågar minst ett stöd respektive olika typer av stöd och som har en bra eller dålig hälsa. Här framkommer att personer med en bra hälsa i högre grad tror att en insats kan hjälpa dem att utföra ett arbete, 87 procent. Bland personer som tycker att deras hälsa är dålig är det en lägre andel, 50 procent, som tror att minst en insats kan hjälpa dem att utföra ett arbete.

Diagram 11. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga med bra eller dålig hälsa som tror att minst en insats skulle hjälpa dem att utföra ett arbete, samt respektive insats. År 2023. Procent.

Kommentar: Frågan om hälsa kommer från undersökningsåren 2022 och 2024. Läs mer i Statistikens framställning.

Skillnaderna mellan ej sysselsatta med en nedsatt arbetsförmåga som har bra respektive dålig hälsa är signifikanta för insatserna anpassad arbetstid, anpassat arbetstempo, anpassade arbetsuppgifter, personligt anpassade hjälpmedel samt för minst en stödinsats. För övriga listade insatser finns inga signifikanta skillnader.

Tabell 7. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga, som tror att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick minst en samt respektive stöd- och anpassningsåtgärd efter bra och dålig hälsa. År 2023. Procent.

	Bra hälsa			Dålig hälsa			Sign	Samtliga		
Minst ett stöd	86,8	±	6,3	50,3	±	8,3	*	66,4	±	4,2
Anpassad arbetstid	63,3	±	8,6	36,6	±	7,8	*	49,2	±	4,4
Anpassat arbetstempo	58,4	±	8,9	38,1	±	7,9	*	48,7	±	4,4
Anpassade arbetsuppgifter	65,2	±	8,4	38,2	±	7,8	*	49	±	4,4
Personligt anpassade hjälpmedel	44,1	±	8,8	23,8	±	6,9	*	33,6	±	4,1
Särskild lokalanpassning	28,2	±	8	19,4	±	6,3		25,3	±	3,8
Särskilt utsedd person	36,6	±	8,6	23,4	±	6,8		29,9	±	4
Något annat	13,9	±	5,9	13,8	±	5,6		13,3	±	3

Kommentar: Frågan om hälsa kommer från undersökningsåren 2022 och 2024. Läs mer i Statistikens framställning.

När vi jämför hur ej sysselsatta kvinnor och män med funktionsnedsättning och nedsatt arbetsförmåga, som bedömer sin hälsa som bra, svarar på frågan om de tror något stöd eller en anpassningsåtgärd skulle göra det möjligt för dem att arbeta finns en tendens att män i högre utsträckning tror att stöd skulle hjälpa. Detsamma gäller bland dem som bedömer sin hälsa som dålig. Dock är osäkerhetstalen så stora att skillnaderna inte blir signifikanta (Bilaga 1, Tabell 18 och 19).

Det skulle kunna vara så att personer som tycker att deras hälsa är dålig har behov av andra insatser än vad som anges i frågan. Det som talar emot detta är att andelarna är lika stor för sysselsatta såväl som ej sysselsatta som anger att "något annat" stöd skulle hjälpa (se diagram 11). Tolkningarna av resultaten bör dock göras med en viss försiktighet då frågan om hälsa ställs vid en annan tidpunkt än frågan om behov av stöd (frågan om hälsa ställs jämna år och frågan om behov av stöd ställs udda år, läs mer i Statistikens framställning).⁵

⁵ Under analysen har vi jämfört det underlag vi har om hälsa på grupperna med funktionsnedsättning (ej sysselsatta och sysselsatta) och övriga befolkningen för 2023 som hämtats från undersökningarna 2022 och 2024, med utfallet i undersökningen 2022 för motsvarande grupper. Gruppernas sammansättning och självskattade hälsa är likartade men inte helt lika (2022 var urvalet halverat). Vi drar ändå slutsatsen att resultaten ovan är valida.

Slutsatser

Detta är en analys som försöker utöka kunskapen om situationen på arbetsmarknaden för ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning. Undersökningen om *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning* har som syfte att beskriva situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning i arbetskraften. Rapporten försöker trots detta bidra med ny kunskap om ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning.

Vi ser i undersökningen flera intressanta resultat:

- Ej sysselsatta har i högre utsträckning en nedsatt arbetsförmåga.
- Det finns skillnader i åldersfördelningen och utbildningsnivån bland ej sysselsatta kvinnor och män som inte finns hos sysselsatta.
- Många ej sysselsatta har tidigare erfarenhet av att arbeta.
- De som har tidigare erfarenhet av något arbete tror i mindre utsträckning att de skulle vara hjälpta av stöd och insatser.
- En högre andel bland ej sysselsatta tycker att deras hälsa är dålig eller mycket dålig.
- De som bedömer sin hälsa som dålig verkar i mindre utsträckning tro att de skulle kunna utföra ett arbete om de fick stöd eller anpassningsåtgärder.
- Ej sysselsatta unga har i större utsträckning nedsatt arbetsförmåga, och i mindre utsträckning arbetslivserfarenhet än ej sysselsatta äldre. De har dock inte sämre hälsa än sysselsatta unga med en funktionsnedsättning.

Denna analys väcker också frågor och tankar om hur ytterligare kunskap kan genereras:

De skillnader som finns i gruppernas (sysselsatta och ej sysselsatta) köns- och ålderssammansättning gör det svårt att med säkerhet uttala sig om ej sysselsattas situation relativt de sysselsattas. Åldersstandardiserade analyser av skillnader mellan ej sysselsatta och sysselsatta, som kontrollerar för skillnader i ålderssammansättningen skulle kunna bidra med ytterligare kunskaper om deras förutsättningar och behov av stöd.

Hälsofrågan har inte varit föremål för analys inom AKU, men det kan vara av intresse att närmare studera frågan om hälsa i AKU, relaterat till såväl sysselsatta som arbetslösa personer i arbetskraften, samt för personer utanför arbetskraften, främst då latent arbetssökande. Det kan ge en utökad kunskap om arbetslösa och latent arbetssökande.

Frågan om hälsa ställs vartannat år. Det medför att det i SAPF 2024 är möjligt att göra fortsatta analyser om hälsa då i kombination med frågor om utsatthet för diskriminering. Tilläggas kan att frågan om hälsa även ställs i andra länders arbetskraftsundersökningar, vilket gör internationella jämförelser möjliga.

Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning har som syfte att beskriva situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning i arbetskraften. Undersökningen är inte utformad för att närmare undersöka situationen för ej sysselsatta personer som inte är i arbetskraften.⁶ Gruppen ej sysselsatta är heterogen, och inte en definition som används i den officiella arbetsmarknadsstatistiken. Det är sannolikt att de enskilda kategorier som ingår i gruppen ej sysselsatta har väldigt olika förutsättningar (hälsa och tidigare arbetslivserfarenhet t.ex.) som skiljer sig väsentligt från varandra och som gör att det resultat vi får när vi analyserar de olika grupperna samlat egentligen inte kännetecknar gruppernas enskilda egenskaper. En analys av skillnader mellan personer med en funktionsnedsättning som är arbetslösa, latent arbetssökande, studerande och sjuka, dvs. de kategorier som ingår bland ej sysselsatta, skulle, om en sådan analys är möjlig, bidra med ytterligare kunskaper.

⁶ I AKU inkluderas också pensionärer, men SAPF har åldersgränsen 16 till 65 år, varför den gruppen inte ingår här.

Kort om statistiken

Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning genomförs i direkt anslutning till SCB:s Arbetskraftsundersökningar (AKU).

I det här kapitlet ges en kort beskrivning av undersökningens ändamål och innehåll samt statistikens framställning och kvalitet.

Statistikens ändamål och innehåll

SCB har i 2023 års regleringsbrev fått i uppdrag att ta fram och publicera könsuppdelad statistik om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning. Syftet med statistiken är att beskriva situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning mellan 16 och 65 år i Sverige.

I april 2024 publicerade *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023*. I rapporten redogörs för population och urval. Denna analys baseras på samma underlag. Rapporten finns tillgänglig på SCB:s webbplats [Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023](#)

Utöver det har vi använt frågor från AKU för åren 2022 och 2024, det handlar om frågan om hälsa. I urvalet har alltså personerna i undersökningen 2023 antingen svarat på frågan om hälsa i undersökningen 2022 eller 2024.

Frågor och variabler

Till personerna i urvalet ställdes frågan om de har en funktionsnedsättning i direkt anslutning till AKU. De som uppgav att de har en funktionsnedsättning fick en följdfråga om nedsatt arbetsförmåga samt flera frågor om stöd och anpassning i arbetslivet.

Undersökningens huvudsakliga mål- och observationsvariabler består av variablerna från undersökningen om situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning:

- Funktionsnedsättning: Personer som uppger att de har en funktionsnedsättning. Det kan till exempel vara en fysisk, psykisk, kognitiv, intellektuell eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
- Nedsatt arbetsförmåga: Personer som bedömer att deras funktionsnedsättning medför en delvis eller mycket nedsatt arbetsförmåga
- Behov av / tillgång till stöd och anpassning i arbetslivet: Personer med funktionsnedsättning som medför en nedsatt arbetsförmåga som är i behov av / har fått följande stöd- och anpassningsåtgärder för att kunna utföra sitt arbete:
 - o Anpassad arbetstid
 - o Anpassat arbetstempo
 - o Anpassade arbetsuppgifter

- Personligt anpassade hjälpmedel
- Särskild lokalanpassning
- En särskilt utsedd person som stödjer en på arbetsplatsen
- Något annat,

samt arbetsmarknadsvariabler som hämtas från AKU (för en definition av variablerna se avsnittet *Arbetsmarknad* i *Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023*).

Bakgrundsvariabler utgörs främst av demografiska variabler som kön, ålder, utbildningsnivå och födelseland. Uppgifter om utbildningsnivå hämtas från Registret över befolkningens utbildning (UREG) och övriga uppgifter hämtas från Registret över totalbefolkningen (RTB).

Mer information om statistikens ändamål och innehåll ges i avsnitt 1 i undersökningens *Kvalitetsdeklaration* på SCB:s webbplats, www.scb.se/am0503.

Statistikens framställning

Information om statistikens framställning finns i dokumentet Statistikens framställning på SCB:s webbplats [Statistikens framställning - Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023](http://www.scb.se/am0503)

Fråga om tidigare arbetslivserfarenhet

I analysen används en fråga från AKU om personen har arbetat någon gång tidigare. Svarsalternativen är ja eller nej.

I analysen används de som svarat ja på frågan för att redovisa om personer med funktionsnedsättning som ej är sysselsatta har tidigare erfarenhet av arbete.

Mer information om statistiken finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/am0503.

Fråga om hälsa (GALI1)

Information om statistikens framställning och kvalitet finns på SCB:s webbplats [Arbetskraftsundersökningarna \(AKU\)](http://www.scb.se/am0503).

Rotationsschemat i Arbetskraftsundersökningarna (AKU) är uppbyggt på så sätt att 7/8 av vart och ett av de tre månadsurvalen under kvartalet återkommer med tre månaders mellanrum och 1/8 av urvalet byts ut mot nya urvalspersoner. Detta innebär att varje person är med i undersökningen totalt åtta gånger under en tvåårsperiod. I undersökningen *Situationen på arbetsmarknaden för funktionsnedsatta* (SAPF) ingår de i urvalet som varje månad under året tillhör rotationsgrupp 1 och 5 i AKU samt är mellan 16–65 år. Totalt kommer man som urvalsperson i AKU då ingå i två urval i SAPF.

Frågan om hälsa (GALI1) ställs varje jämnt år i AKU. I första kvartalet ställs frågan till hela urvalet i AKU. Resterande tid på året ställs frågan enbart till nya inroterade det året, samt de som vi inte tidigare fått något svar ifrån. Vid matchning av GALI1 mot SAPF 2023 så kommer därför majoriteten av svaren i rotationsgrupp 1 från första kvartalet i AKU 2024. Detta gäller även för rotationsgrupp 5 från och med andra kvartalet 2023 och framåt.

För det första kvartalet som tillhör rotationsgrupp 5 i SAPF kommer GALI1 däremot från AKU 2022 och första kvartalet däri. Uppgifterna för GALI1 ställs alltså som högst ett år från frågorna i SAPF vilket enbart gäller för svarande i kvartal ett i SAPF 2023. För svarande i kvartal två till fyra i SAPF så kommer svaren på GALI däremot normalt från kvartal ett 2024. Då vissa enbart har svarat i AKU under 2023, dvs. har avbrutit sin medverkan i AKU, så är det partiella bortfallet för GALI1 matchat mot SAPF 2023 runt 13 procent. Det är 12 procent bland sysselsatta och 20 procent bland ej sysselsatta personer som har en funktionsnedsättning samt 15 procent bland personer i övriga befolkningen där svar på frågan om hälsa saknas. I rapporten redovisas andelar för de som svarat på frågan om hälsa.

Tabell 1. Svarande i SAPF 2023 och för vilket år uppgift om svar om hälsa hämtats

SAPF 2023	GALI version	Typiskt antal månader mellan GALI1 och SAPF
Jan – Mars, Rotationsgrupp 5	AKU GALI 2022	12
Jan – Mars, Rotationsgrupp 1	AKU GALI 2024	12
April – Juni Rotationsgrupp 1 och 5	AKU GALI 2024	9
Juli – September Rotationsgrupp 1 och 5	AKU GALI 2024	6
Oktober – December Rotationsgrupp 1 och 5	AKU GALI 2024	3

Bilaga 1 Tabeller

Tabell 1. Andel personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga i befolkningen efter ålder, utbildning och födelseland. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	9,0	±	0,6	6,7	±	0,6	*	7,8	±	0,4
Ålder										
16–29 år	7,4	±	1,3	7,4	±	1,2		7,4	±	0,9
30–49 år	6,6	±	0,9	5,2	±	0,8		5,9	±	0,6
50–65 år	13,4	±	1,4	8,1	±	1,1	*	10,7	±	0,9
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	12,3	±	2,3	10,7	±	1,8		11,3	±	1,4
Gymnasial	12,0	±	1,3	7,1	±	0,9	*	9,2	±	0,7
Eftergymnasial	5,6	±	0,7	3,5	±	0,6	*	4,7	±	0,5
Födelseland										
Inrikes född	10,0	±	0,8	7,3	±	0,7	*	8,6	±	0,5
Utrikes född	6,3	±	1,3	4,8	±	1,1		5,6	±	0,8

Tabell 2. Andel personer med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Ålder, utbildning och födelseland. År 2023. Procent.

	Ja, mycket			Ja, delvis			Nej			Totalt
Totalt	28,7	±	2,3	42,8	±	2,5	28,5	±	2,2	100
Ålder										
16–29 år	12,6	±	3,5	45,0	±	4,7	42,4	±	4,6	100
30–49 år	22,1	±	4,0	49,5	±	4,4	28,4	±	3,8	100
50–64 år	48,0	±	4,1	35,1	±	3,9	16,9	±	2,8	100
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	30,4	±	5,4	40,4	±	5,4	29,2	±	4,9	100
Gymnasial	30,7	±	3,5	43,1	±	3,7	26,2	±	3,2	100
Eftergymnasial	22,1	±	3,7	46,0	±	4,2	31,8	±	3,8	100
Födelseland										
Inrikes född	26,9	±	2,5	43,9	±	2,7	29,2	±	2,4	100
Utrikes född	37,0	±	6,7	38,0	±	6,4	25,0	±	5,7	100

Tabell 3. Andel kvinnor med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Ålder, utbildning och födelseland. År 2023. Procent.

	Ja, mycket			Ja, delvis			Nej			Totalt
Totalt	32,9	±	3,3	42,3	±	3,4	24,8	±	2,9	100
Ålder										
16–29 år	10,1	±	4,8	48,2	±	7,0	41,6	±	6,9	100
30–49 år	23,5	±	5,4	49,1	±	6,0	27,4	±	5,0	100
50–64 år	56,2	±	5,4	32,7	±	5,0	11,1	±	3,0	100
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	32,6	±	8,4	42,1	±	8,4	25,3	±	7,2	100
Gymnasial	37,5	±	5,2	40,9	±	5,1	21,6	±	4,2	100
Eftergymnasial	26,2	±	4,8	45,1	±	5,3	28,7	±	4,6	100
Födelseland										
Inrikes född	30,5	±	3,6	44,5	±	3,7	25,0	±	3,1	100
Utrikes född	43,8	±	9,2	32,4	±	8,3	23,8	±	7,6	100

Tabell 4. Andel män med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Ålder, utbildning och födelseland. År 2023. Procent.

	Ja, mycket			Ja, delvis			Nej			Totalt
Totalt	23,9	±	3,4	43,4	±	3,7	32,7	±	3,4	100
Ålder										
16–29 år	14,9	±	5,1	42,1	±	6,3	43,0	±	6,2	100
30–49 år	20,4	±	5,9	50,0	±	6,6	29,6	±	5,9	100
50–64 år	36,7	±	6,4	38,3	±	6,2	24,9	±	5,3	100
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	28,8	±	7,0	39,0	±	7,2	32,2	±	6,6	100
Gymnasial	23,0	±	4,6	45,5	±	5,2	31,4	±	4,8	100
Eftergymnasial	14,5	±	5,2	47,8	±	6,9	37,6	±	6,6	100
Födelseland										
Inrikes född	22,9	±	3,6	43,1	±	4,0	34,0	±	3,7	100
Utrikes född	28,6	±	9,5	44,9	±	9,8	26,5	±	8,5	100

Tabell 5. Sysselsatta med funktionsnedsättning 16–65 år efter ålder, utbildningsnivå och födelseland. Kön. År 2023. Antal.

	Kvinnor			Män			Samtliga		
Totalt	198 000	±	17 000	174 000	±	16 000	373 000	±	23 000
Ålder									
16–29 år	51 000	±	10 000	44 000	±	8 000	95 000	±	13 000
30–49 år	81 000	±	11 000	69 000	±	10 000	149 000	±	15 000
50–64 år	67 000	±	10 000	62 000	±	9 000	129 000	±	13 000
Utbildningsnivå									
Förgymnasial	30 000	±	9 000	39 000	±	10 000	70 000	±	13 000
Gymnasial	90 000	±	12 000	92 000	±	11 000	181 000	±	16 000
Eftergymnasial	79 000	±	10 000	43 000	±	7 000	122 000	±	12 000
Födelseland									
Inrikes född	166 000	±	16 000	145 000	±	14 000	311 000	±	21 000
Utrikes född	32 000	±	8 000	30 000	±	8 000	62 000	±	11 000

Tabell 6. Ej sysselsatta med funktionsnedsättning 16–65 år efter ålder, utbildningsnivå och födelseland. Kön. År 2023. Antal.

	Kvinnor			Män			Samtliga		
Totalt	183 000	±	18 000	159 000	±	17 000	342 000	±	23 000
Ålder									
16–29 år	53 000	±	10 000	72 000	±	11 000	126 000	±	15 000
30–49 år	44 000	±	10 000	38 000	±	9 000	82 000	±	13 000
50–64 år	86 000	±	13 000	49 000	±	10 000	135 000	±	15 000
Utbildningsnivå									
Förgymnasial	56 000	±	12 000	73 000	±	12 000	129 000	±	16 000
Gymnasial	84 000	±	13 000	62 000	±	11 000	146 000	±	16 000
Eftergymnasial	41 000	±	8 000	21 000	±	6 000	63 000	±	10 000
Födelseland									
Inrikes född	145 000	±	16 000	131 000	±	15 000	276 000	±	20 000
Utrikes född	38 000	±	10 000	28 000	±	8 000	66 000	±	13 000

Tabell 7. Antal med funktionsnedsättning efter grad av nedsatt arbetsförmåga. Kön. År 2023.

	Kvinnor			Män			Totalt		
Ja, mycket	126 000	±	15 000	80 000	±	13 000	205 000	±	19 000
Ja, delvis	161 000	±	16 000	145 000	±	15 000	306 000	±	22 000
Nej, inte alls	86 000	±	12 000	103 000	±	13 000	189 000	±	17 000

Tabell 8. Andel personer med funktionsnedsättning i den sysselsatta befolkningen efter ålder, utbildning och födelse land. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	8,1	±	0,7	6,5	±	0,6	*	7,3	±	0,4
Ålder										
16–29 år	10,5	±	2,0	8,2	±	1,5		9,3	±	1,2
30–49 år	6,9	±	0,9	5,3	±	0,8		6,1	±	0,6
50–64 år	8,5	±	1,2	7,2	±	1,1		7,8	±	0,8
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	12,9	±	3,4	9,8	±	2,3		10,9	±	1,9
Gymnasial	10,1	±	1,3	7,2	±	0,9	*	8,4	±	0,7
Eftergymnasial	6,0	±	0,7	4,3	±	0,7	*	5,3	±	0,5
Födelse land										
Inrikes född	8,9	±	0,8	7,1	±	0,7	*	8,0	±	0,5
Utrikes född	5,6	±	1,4	4,5	±	1,2		5,0	±	0,9

Tabell 9. Andel personer med funktionsnedsättning i den ej sysselsatta befolkningen efter ålder, utbildning och födelse land. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	48,0	±	3,4	47,7	±	3,7		47,7	±	3,7
Ålder										
16–29 år	51,2	±	6,9	62,3	±	6,0	*	62,3	±	6,0
30–49 år	35,0	±	6,0	35,6	±	6,6		35,6	±	6,6
50–64 år	56,3	±	5,4	44,0	±	6,5	*	44,0	±	6,5
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	65,1	±	8,1	64,9	±	7,0		64,9	±	7,0
Gymnasial	48,4	±	5,2	40,3	±	5,2		40,3	±	5,2
Eftergymnasial	34,4	±	5,2	33,0	±	6,9		33,0	±	6,9
Födelse land										
Inrikes född	46,6	±	3,7	47,6	±	4,0		47,6	±	4,0
Utrikes född	54,1	±	9,0	48,2	±	9,9		48,2	±	9,9

Tabell 10. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har behov av respektive stöd- och anpassningsåtgärd. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Anpassad arbetstid	45,9	±	5,8	53,5	±	6,7		49,2	±	4,4
Anpassat arbetstempo	46,1	±	5,8	52,0	±	6,7		48,7	±	4,4
Anpassade arbetsuppgifter	44,3	±	5,8	55,1	±	6,7		49,0	±	4,4
Personligt anpassade hjälpmedel	32,2	±	5,4	35,4	±	6,3		33,6	±	4,1
Särskild lokalanpassning	25,4	±	5,0	25,1	±	5,8		25,3	±	3,8
Särskilt utsedd person	30,0	±	5,3	29,8	±	6,1		29,9	±	4,0
Något annat	16,0	±	4,3	9,9	±	3,8		13,3	±	3,0
Minst en typ av stöd/anpassning	61,0	±	5,8	73,4	±	6,0	*	66,4	±	4,2

Tabell 11. Andel personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga i den sysselsatta befolkningen efter ålder, utbildning och födelseland. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Totalt	5,2	±	0,6	3,8	±	0,5	*	4,5	±	0,4
Ålder										
16–29 år	4,8	±	1,3	3,8	±	1,1		4,3	±	0,9
30–49 år	4,4	±	0,7	3,3	±	0,7		3,8	±	0,5
50–64 år	6,8	±	1,1	4,4	±	0,9	*	5,5	±	0,7
Utbildningsnivå										
Förgymnasial	8,3	±	2,8	5,6	±	1,8		6,6	±	1,6
Gymnasial	6,5	±	1,1	4,4	±	0,7	*	5,3	±	0,6
Eftergymnasial	3,8	±	0,6	2,3	±	0,5	*	3,2	±	0,4
Födelseland										
Inrikes född	5,8	±	0,7	4,0	±	0,5	*	4,8	±	0,4
Utrikes född	3,4	±	1,1	3,1	±	1,0		3,2	±	0,7

Tabell 12. Andel sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har behov av respektive stöd- och anpassningsåtgärd. Kvinnor och män. År 2023. Procent.

	Kvinnor			Män			Sign	Samtliga		
Anpassad arbetstid	46,2	±	5,6	36,2	±	6,2		41,8	±	4,2
Anpassat arbetstempo	51,0	±	5,7	50,1	±	6,4		50,6	±	4,2
Anpassade arbetsuppgifter	40,4	±	5,6	44,3	±	6,4		42,2	±	4,2
Personligt anpassade hjälpmedel	26,8	±	5,0	23,2	±	5,6		25,2	±	3,7
Särskild lokalanpassning	14,7	±	3,9	10,8	±	4,1		13,0	±	2,8
Särskilt utsedd person	9,9	±	3,8	10,3	±	4,2		10,1	±	2,8
Något annat	15,7	±	4,1	10,9	±	4,3		13,6	±	3,0
Minst en typ av stöd/anpassning	80,6	±	4,6	79,0	±	5,3		79,9	±	3,5

Tabell 13. Andel ej sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har behov av respektive stöd- och anpassningsåtgärd efter ålder. År 2023. Procent.

	16–29 år			30–49 år			50–65 år		
Anpassad arbetstid	69,2	±	7,5	62,8	±	8,6	28,4	±	5,7
Anpassat arbetstempo	69,9	±	7,4	56,7	±	8,9	30,2	±	5,8
Anpassade arbetsuppgifter	67,4	±	7,4	57,3	±	8,8	32,2	±	5,9
Personligt anpassade hjälpmedel	50,3	±	8,0	36,2	±	8,4	21,1	±	5,2
Särskild lokalanpassning	31,8	±	7,5	32,2	±	8,2	17,1	±	4,7
Särskilt utsedd person	43,1	±	8,0	36,7	±	8,5	17,4	±	4,8
Något annat	14,4	±	5,8	20,5	±	7,1	8,6	±	3,5
Minst en typ av stöd/anpassning	91,9	±	4,6	78,5	±	7,5	42,8	±	6,4

Tabell 14. Andel sysselsatta personer med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har behov av respektive stöd- och anpassningsåtgärd efter ålder. År 2023. Procent.

	16–29 år			30–49 år			50–65 år		
Anpassad arbetstid	22,3	±	8,4	45,8	±	6,7	46,9	±	6,5
Anpassat arbetstempo	30,1	±	9,3	52,4	±	6,6	58,5	±	6,4
Anpassade arbetsuppgifter	21,3	±	8,1	43,9	±	6,6	50,3	±	6,5
Personligt anpassade hjälpmedel	18,2	±	8,1	23,9	±	5,9	30,0	±	5,9
Särskild lokalanpassning	5,0	±	4,0	14,1	±	4,7	15,5	±	4,6
Särskilt utsedd person	5,1	±	4,5	12,2	±	4,8	10,2	±	4,4
Något annat	5,8	±	4,6	13,6	±	4,6	17,3	±	5,2
Minst en typ av stöd/anpassning	57,1	±	10,3	83,6	±	4,9	86,9	±	4,4

Kommentar: frågan om hälsa är hämtad från AKU 2022 eller 2024.

Tabell 15. Hur hälsan är i allmänhet i övriga befolkningen efter ålder, utbildning och födelse land. Kvinnor och män. År 2022, 2023, 2024. Svartalternativet någorlunda redovisas ej. Procent.

	Bra hälsa			Dålig hälsa			Vet ej		
Totalt	85,4	±	0,6	2,3	±	0,3	0,5	±	0,1
Män	85,1	±	0,9	2,6	±	0,4	0,5	±	0,2
Kvinnor	85,7	±	0,8	2	±	0,4	0,4	±	0,2
Ålder									
16–29 år	88,5	±	1,2	1,5	±	0,5	0,5	±	0,3
30–49 år	86,3	±	0,9	2,1	±	0,4	0,4	±	0,2
50–65 år	81,8	±	1,2	3,1	±	0,6	0,6	±	0,2
Utbildningsnivå									
Förgymnasial	83,3	±	2	3,3	±	1	0,6	±	0,4
Gymnasial	83,8	±	1,1	2,5	±	0,5	0,4	±	0,2
Eftergymnasial	87,6	±	0,8	1,7	±	0,3	0,5	±	0,2
Födelse land									
Inrikes född	85,8	±	0,7	1,9	±	0,3	0,4	±	0,1
Utrikes född	84,2	±	1,5	3,4	±	0,7	0,8	±	0,4

Kommentar: frågan om hälsa är hämtad från AKU 2022 eller 2024.

Tabell 16. Hur tycker du hälsan är i allmänhet? Ej sysselsatta personer med en funktionsnedsättning. Andel (utan partiellt bortfall). År 2022, 2023, 2024.

	Kvinnor			Män			Totalt		
Mycket bra	6	±	2,7	11,3	±	3,9	8,5	±	2,3
Bra	23,9	±	5,1	33,4	±	5,9	28,4	±	3,9
Någorlunda	30,9	±	5,7	29,6	±	5,9	30,3	±	4,1
Dålig	24,7	±	5,3	17,4	±	4,9	21,3	±	3,7
Mycket dålig	13,5	±	4,3	5,7	±	3	9,8	±	2,7
Vet ej/Vill ej svara	...	±	...	2,6	±	2,2	1,7	±	1,2

Kommentar: frågan om hälsa är hämtad från AKU 2022 eller 2024.

Tabell 17. Hur tycker du hälsan är i allmänhet? Sysselsatta personer med en funktionsnedsättning. Andel (utan partiellt bortfall). År 2022, 2023, 2024.

	Kvinnor			Män			Totalt		
Mycket bra	8,9	±	2,7	11,2	±	3,1	10	±	2
Bra	45	±	4,8	45,1	±	5,1	45,1	±	3,5
Någorlunda	31,2	±	4,4	31,3	±	4,8	31,2	±	3,3
Dålig	10,7	±	3,2	9	±	3,1	9,9	±	2,2
Mycket dålig	3,5	±	1,9	2,5	±	1,6	3	±	1,3
Vet ej/Vill ej svara	...	±	...	...	±	...	0,8	±	0,6

Kommentar: frågan om hälsa är hämtad från AKU 2022 eller 2024.

Tabell 18. Behov av stöd bland ej sysselsatta kvinnor med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har bra eller dålig hälsa. Svarsalternativet någorlunda redovisas ej. Andel. År 2022, 2023, 2024.

	Bra hälsa			Dålig hälsa			Total		
Minst ett stöd	79,4	±	11,2	43,1	±	10,0	61,0	±	5,8
Anpassad arbetstid	52,9	±	13,1	32,0	±	9,2	45,9	±	5,8
Anpassat arbetstempo	53,1	±	13,2	33,3	±	9,3	46,1	±	5,8
Anpassade arbetsuppgifter	58,1	±	12,9	31,9	±	9,1	44,3	±	5,8
Personligt anpassade hjälpmedel	40,3	±	12,8	22,8	±	8,1	32,2	±	5,4
Särskild lokalanpassning	21,5	±	10,5	19,4	±	7,6	25,4	±	5,0
Särskilt utsedd person	30,7	±	12,0	22,0	±	8,1	30,0	±	5,3
Något annat	14,6	±	8,8	15,1	±	7,2	16,0	±	4,3

Kommentar: frågan om hälsa är hämtad från AKU 2022 eller 2024.

Tabell 19. Behov av stöd bland ej sysselsatta män med funktionsnedsättning med nedsatt arbetsförmåga som har bra eller dålig hälsa. Svarsalternativet någorlunda redovisas ej. Andel. År 2022, 2023, 2024.

	Bra hälsa			Dålig hälsa			Total		
Minst ett stöd	93,2	±	5,8	64,3	±	13,5	73,4	±	6,0
Anpassad arbetstid	72,3	±	10,8	45,4	±	14,0	53,5	±	6,7
Anpassat arbetstempo	63	±	11,7	47,5	±	14,0	52,0	±	6,7
Anpassade arbetsuppgifter	71,3	±	10,6	50,5	±	14,0	55,1	±	6,7
Personligt anpassade hjälpmedel	47,3	±	12,1	25,8	±	12,6	35,4	±	6,3
Särskild lokalanpassning	33,9	±	11,6	19,3	±	11,4	25,1	±	5,8
Särskilt utsedd person	41,7	±	12,0	26,0	±	12,3	29,8	±	6,1
Något annat	13,3	±	8,1	11,2	±	8,7	9,9	±	3,8

Kommentar: frågan om hälsa är hämtad från AKU 2022 eller 2024.

Fler tabeller finns på SCB:s hemsida, [Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning 2023](#)

Bilaga 2

Definition av arbetskraftsstatus

Nedan redogörs för de definitioner som används inom Arbetsmarknadsundersökningen (AKU) och undersökningen om Situationen på arbetsmarknaden för personer med funktionsnedsättning (SAPF).

Arbetskraften utgörs av personer som antingen är sysselsatta eller arbetslösa enligt nedanstående definitioner.⁷

Ej sysselsatta omfattar arbetslösa som tillhör arbetskraften och personer ej i arbetskraften.

Arbetslösa omfattar följande grupper:

- Personer som var utan arbete under referensveckan men som sökt arbete under de senaste fyra veckorna (referensveckan och tre veckor bakåt) och kunde arbeta referensveckan eller börja inom 14 dagar från referensveckans slut.
- Personer som har fått ett arbete som börjar inom tre månader, förutsatt att de skulle ha kunnat arbeta referensveckan eller börja inom 14 dagar från referensveckans slut.

Ej i arbetskraften omfattar följande:

- Personer som varken är sysselsatta eller arbetslösa. Här ingår bland annat personer som är studerande, pensionärer, hemarbetande eller långvarigt sjuka. En delgrupp av ej i arbetskraften är latent arbetssökande. Det är personer som velat och kunnat ta arbete under referensveckan men inte sökt något arbete.

Sysselsatta omfattar följande grupper:

- Personer som under en viss vecka (referensveckan) utförde något arbete (minst en timme), antingen som avlönade arbetstagare, som egna företagare (inklusive fria yrkesutövare) eller oavlönade medhjälpare i företag tillhörande en familjemedlem⁸ (=sysselsatta, i arbete).

⁷ I arbetskraften inkluderas enbart personer boende i privata hushåll eftersom undersökningen bygger på AKU:s målpopulation som från och med EU:s nya ramlags införande 2021 (förordning 2019/1700) endast omfattar boende i privata hushåll. Personer som bor på så kallade institutionsboenden, som exempelvis gruppboenden för funktionsnedsatta, ingår inte i arbetskraften.

⁸ Före 1 januari 2021 var definitionen att de tillhörde samma hushåll, men nu ingår även familjemedlem i annat hushåll.

- Personer som inte utförde något arbete enligt ovan, men som hade anställning, arbete som medhjälpande familjemedlem eller egenföretagare (inklusive fria yrkesutövare) och var tillfälligt frånvarande under hela referensveckan. Frånvaron räknas oavsett om den varit betald eller inte (=sysselsatta, frånvarande från arbetet). Orsak till frånvaron kan vara sjukdom, semester, tjänstledighet, (till exempel för vård av barn eller studier), arbetskonflikt eller ledighet av annan anledning.⁹
- Personer som deltar i vissa arbetsmarknadspolitiska program räknas som sysselsatta. Det kan gälla till exempel offentligt skyddat arbete, Samhall, start av näringsverksamhet eller anställning med lönebidrag eller anställningsstöd.

Mer information om AKU finns på SCB:s webbplats, www.scb.se/AKU.

⁹ Den nya förordningen (2019/1700) som gäller från och med 2021 innebär att en del personer med frånvaro som överstiger tre månader klassificeras som att de är utan arbete i stället för sysselsatta. I denna grupp ingår till exempel föräldralediga mer än tre månader som inte har föräldrapenning, säsongsarbetare som inte utför arbete under lågsäsong och personer som är tjänstlediga utan lön p.g.a. studier.

Non-employed people with disability 2023

Summary

Statistics Sweden is tasked with reporting, yearly, the results of a survey on the situation on the labour market for people with disabilities. The report “The labour market situation for people with disability 2023” illuminate several aspects of participation in the labour market. The survey includes people aged 16–65 years who are in Sweden’s population register. The sample is selected by means of a question concerning disability¹⁰ that is asked directly after the Labour Force Survey (LFS). People who indicate that they have a disability are asked whether their disability reduces their ability to work. They are also asked questions about whether they need support and adaptation measures to be able to work. In this report additional questions in the LFS about previous work¹¹ and health¹² are used to further develop knowledge about unemployed people with disabilities.

The report “The labour market situation for people with disability 2023” concluded that a majority of employed people with disabilities that result in reduced work ability need support and adjustments at their workplace. The report also shows that non-employed¹³ people with disabilities have a higher incidence of reduced work capacity. Two-thirds of non-employed people with disabilities that result in reduced work ability believe that they would be helped by one or more support or adjustment measures to be able to perform a job. Unlike employed people who need support and adjustments, a higher proportion of non-employed young people believe that they would be able to perform a job if they received support and adjustments compared to other age groups.

In this analysis, we try to expand the knowledge about the situation in the labour market for non-employed people with disabilities. We examine how the group looks in terms of various background factors and their previous work experience and self-assessed health. Finally, we

¹⁰ The following question is asked: “Do you have a disability? It can, for example, be a physical, psychological, cognitive, intellectual, or neuropsychiatric disability.”

¹¹ Have you ever worked previously? Yes/No

¹² GALI1 How do you find your health is in general? Is it... 1 Very good 2 Good 3 Fair 4 Bad 5 Very bad 8 Does not know 9 Does not wish to answer.

¹³ The term non-employed includes unemployed in the labour force, and latent job seekers, students, people who are sick and pensioners which are outside of the labour force. As the age group in the survey are 16–65 years, the share of pensioners is very low.

relate previous work experience and health to the need for support and adjustments.

The results of this analysis show that there are differences in age distribution and educational level between non-employed women and men with disabilities that do not exist among employed people with disabilities. Among the non-employed, there is a high proportion of older women and young men. There is also a high proportion with a short education. However, the educational level is significantly higher among women than men in both groups, non-employed and employed.

We can state that a high proportion of non-employed people with disabilities have previous work experience. Of these, however, a lower proportion believe that they would be helped by support or adjustment measures compared to those who have not worked before.

A higher proportion of non-employed people with disabilities assesses their health as poor or very poor. Those who assess their health as poor are less likely to believe that they would be able to perform a job if they received support or adjustments measures.

Young people that are non-employed do not have poor health to a larger degree than employed young people.

This analysis also raises questions and thoughts about how further knowledge can be generated:

It may be relevant to conduct age-standardized analyses of differences between non-employed and employed individuals. The differences in the composition of the groups make it difficult to confidently speak about the situation of the non-employed.

The possibility of examining differences between the non-employed, latent job seekers, students, and the sick, i.e., the categories included among the non-employed, may be worth investigating.

It may also be of interest to study the issue of health in the Labor Force Survey (LFS) more closely, both for people in the labour force, employed and non-employed, and for people outside the labour force primarily latent job seekers.

The question of health is asked every other year. This means that in the LFS survey of 2024, there is an opportunity to conduct analyses on how health affects labour market status and/or relates to the experience of discrimination. It should be added that the question of health is also asked in other countries' labour force surveys, making international comparisons possible.

SCB beskriver Sverige

Statistikmyndigheten SCB förser samhället med statistik för beslutsfattande, debatt och forskning. Vi gör det på uppdrag av regeringen, myndigheter, forskare och näringsliv. Vår statistik bidrar till en faktabaserad samhällsdebatt och väl underbyggda beslut.